

ANALIZA NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ DO CHEMII DLA KLAS 7–8 Z DNIA 14 LUTEGO 2017 R.

GŁÓWNE RÓŻNICE MIĘDZY OBECNĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ A NOWĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

A. Struktura dokumentów

Brak istotnych różnic, nie występuje podział na klasy, pozostawiono podział treści na działy tematyczne. Dokumenty zapisane językiem wymagań z użyciem czasowników operacyjnych.

B. Wymagania ogólne – pozostawiono te same sformułowania wymagań ogólnych. Przeformułowano i poszerzono zapisy rozwinięć wymagań.

I. Pozyskiwaniu, przekraczaniu i tworzeniu informacji	Poszerzono o <i>ocenę wiarygodności</i> danych oraz o <i>konstruowanie wykresów, tabel i schematów</i> .
II. Rozumowaniu i zastosowaniu nabytej wiedzy do rozwiązania problemów	Przeformulowano, dodano wymagania dotyczące <i>respektowania zasad ochrony środowiska, związków między właściwościami substancji a ich budową, stosowania poprawnej terminologii chemicznej</i> .
III. Opracowanie czynności praktycznych	Rozszerzono opis czynności praktycznych.

C. Wymagania szczegółowe – niewielkie zmiany, polegające głównie na przeformułowaniu zapisu wymagań, nieliczne przypadki dodania lub usunięcia treści.

Wskazanie różnic, zgodnie z kolejnymi działami:

OBECNA PODSTAWA PROGRAMOWA obowiązująca w gimnazjum	NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA obowiązująca w ośmioletniej szkole podstawowej
1. Substancje i ich właściwości	Przeformulowano wymaganie dotyczące zjawisk fizycznych oraz uszczegółowiono doświadczenia dotyczące mieszanin. Zmieniono kolejność zapisu wymagań. Usunięto pojęcie <i>ziarnistość materii</i> . Dodano wymagania dotyczące zasad bezpiecznej pracy z odczynnikami oraz rozpoznawania piktogramów. Poszerzono listę symboli pierwiastków o Br, I, Ba, Au.
2. Wewnętrzna budowa materii	Nieznacznie przeformulowano i uszczegółowiono wymagania, zdefiniowano pojęcie <i>pierwiastek chemiczny</i> , wprowadzono pojęcie <i>elektroujemność</i> . Usunięto pojęcie <i>elektrony walencyjne</i> . Wprowadzono umiejętność stosowania zapisu $\overset{\ominus}{\text{Z}}\text{E}$.
3. Reakcje chemiczne	Nieznacznie przeformulowano wymagania, dodano treść dotyczącą <i>katalizatora</i> (wymaganie nr 4). Doprecyzowano wymaganie dotyczące wykonywania obliczeń (wymaganie nr 5). Zamieniono pojęcia: egzoenergetyczne i endoenergetyczne na egzotermiczne i endotermiczne.
4. Powietrze i inne gazy	Zmiana tytułu działu na: Tlen, wodór i ich związki chemiczne. Powietrze . Zmieniono kolejność wymagań, przeformulowano je. Rozdzielono wymagania dotyczące tlenu, wodoru i tlenku węgla(IV), uszczegółowiono je. Dodano <i>obieg węgla w przyrodzie</i> .
5. Woda i roztwory wodne	Przeformulowano wymagania, usunięto wymaganie dotyczące <i>racjonalnego gospodarowania wodą</i> .
6. Kwasy i zasady	Zmiana tytułu działu na: Wodorotlenki i kwasy . Przeformulowano wymagania, dodano zapisy <i>równań dysocjacji stopniowej</i> dla H_2S i H_2CO_3 .
7. Sole	Przeformulowano i uszczegółowiono wymagania.

AUTORKA: Ewa Gryczman

GŁÓWNE RÓŻNICE POMIĘDZY OBECNĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ A NOWĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

OBECA PODSTAWA PROGRAMOWA obowiązująca w gimnazjum	NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA obowiązująca w ośmioletniej szkole podstawowej
8. Węgiel i jego związki z wodorem	Zmiana tytułu działu na: Związki węgla z wodorem – węglowodory. Zmiana kolejności wymagań i ich przeformułowanie. Dodano pojęcie <i>wzór grupowy</i> . Dodano treści dotyczące <i>produktów destylacji ropy naftowej</i> .
9. Pochodne węglowodorów. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym.	Rozdzielono na dwa działy: 9. Pochodne węglowodorów. 10. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym. Przeformulowano i uszczegółowiono wymagania, dodano nazwy systematyczne. Poszerzono o <i>zapis równania reakcji kondensacji glicyny</i> . Usunięto treści dotyczące amin.

D. Warunki realizacji

Przeformulowano i rozszerzono opis warunków i sposobu realizacji m.in. o możliwość wykorzystania komputera wraz z oprogramowaniem oraz dostępnymi w internecie zasobami cyfrowymi.

OBECA PODSTAWA obowiązująca w gimnazjum	NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA obowiązująca w ośmioletniej szkole podstawowej
	Usunięto obowiązek odbywania wycieczek dydaktycznych.
... nauczyciele <u>powinni</u> wygospodarować czas na eksperymentowanie...	W nauczaniu chemii w szkole podstawowej istotne jest, aby wygospodarować czas na przeprowadzanie doświadczeń chemicznych.
Nauczyciele <u>powinni</u> w doświadczeniach wykorzystywać substancje z życia codziennego (np. <u>esencję herbacianą</u> , sok z czerwonej kapusty, ...)	Zmieniono obowiązek na możliwość. Nauczyciele <u>mogą</u> w doświadczeniach wykorzystywać substancje z życia codziennego (np. <u>naturalne wskaźniki kwasowo-zasadowe</u> ...) pokazując w ten sposób obecność chemii w otoczeniu.
Zalecane do wykonania doświadczenia zapisane w treściach wymagań szczegółowych podstawy programowej. Zestaw zalecanych doświadczeń znajduje się w KOMENTARZU DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ PRZEDMIOTU CHEMIA (tom 5 Podstawy Programowej z komentarzami, wyd. MEN).	Zestaw precyzyjnie opisanych doświadczeń zalecanych do wykonania samodzielnie przez uczniów lub w formie pokazu nauczycielskiego (29 doświadczeń) dołączono do warunków realizacji.

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA A RAMOWY PLAN NAUCZANIA

	Gimnazjum (w trzyletnim cyklu nauczania)	ośmioletnia szkoła podstawowa (w pięcioletnim cyklu nauczania)
Liczba godzin	4 godziny	4 godziny
Tygodniowy wymiar godzin w poszczególnych klasach	do decyzji dyrektora szkoły	2 godziny w klasie VII + 2 godziny w klasie VIII
Przydział godzin na poszczególne działy	nie określono, decyduje nauczyciel	nie określono
„Objętość” poszczególnych działów (oszacowana liczba wymagań szczegółowych – treści nauczania)	porównywalna	porównywalna